మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రం

వర్సెస్

ఎస్. ఎస్. అకోల్కర్

జనవరి 25, 1996

[కె. రామస్వామి మరియు జి. బి. పట్టనాయక్, న్యాయమూర్తులు.]

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908:

ఉత్తర్వు 22 నియమం 4, 10A - పార్టీ మరణం - చట్టపరమైన ప్రతినిధులను తీసుకురావడం - ఉపశమన ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టడం - దరఖాస్తు దాఖలు చేయడంలో ఆలస్యం- శిక్ష - ఉన్నత న్యాయస్థానం తిరస్కరణ — నిర్ణయం: అధికారిక వ్యాపారంలో ఆలస్యం కావడానికి ప్రజా న్యాయ దృక్పథం నుండి దాని అభిప్రాయం మరియు విధానం అవసరం - ఉన్నత న్యాయస్థానం తన తిరస్కరణలో సరైనది కాదు, అందువల్ల దాని ఉత్తర్వును పక్కన పెట్టింది — ఆలస్యం క్షమించబడింది — ఉపశమనం పక్కన పెట్టబడింది - చట్టపరమైన ప్రతినిధులను రికార్డులోకి తీసుకురాబడ్డారు - ఇది పాత అప్పీల్ పరిమితి చట్టము అయినందున ఉన్నత న్యాయస్థానం రెండు నెలల్లోపు అప్పీల్ ను పరిష్కరించాలి — సెక్షన్ 5.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం. 3182/1996 .

C.F.A. నెం. 57/1976 లో మధ్యప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క 24.11.84 నాడు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

అప్పీలుదారు తరపున యు. ఎన్. భచావత్, ఎస్. కె. అగ్నిహోత్రి మరియు పి. కుమార్.

ప్రతివాది తరపున ఎస్. కె.గంభీర్.

న్యాయస్థానం యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు ఇవ్వబడింది:

ఆలస్యం క్షమించబడింది.

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

రెండు వైపుల న్యాయవాదుల వాదనలు విన్నాము.

ప్రతివాది యొక్క సివిల్ సూట్ నెం. 2-B/1970 రూ.20,644 దామాషా ఖర్చులతో మందసౌర్ జిల్లా న్యాయస్థానం తీర్పు ఇచ్చింది. అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన మొదటి అప్పీల్ నెం.57/76 ఉన్నత న్యాయస్థానంలో పెండింగ్ లో ఉంది. 1983 మార్చి 16న ఈ విషయం విచారణకు వచ్చినప్పుడు, ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది 1980 డిసెంబర్ 31న మరణించినట్లు తెలియజేసి, తన చట్టపరమైన ప్రతినిధుల పేర్లను ఇచ్చారు. CPC యొక్క ఉత్తర్వు 22, నియమం 4 కింద చట్టపరమైన ప్రతినిధుల బదులు ఉంచుట కోసం దరఖాస్తు, వర్తింప చేయు ఏప్రిల్ 8, 1983న 15 రోజుల ఆలస్యంతో దాఖలు చేయబడింది. ఉపశమన మరియు ఆలస్యాన్ని పక్కన పెట్టే దరఖాస్తులను ఉన్నత న్యాయస్థానం కొట్టివేసింది; తత్ఫలితంగా అప్పీల్ కొట్టివేసింది. అందువల్ల, ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్.

రాష్ట్రం తరపున హాజరైన గౌరవ న్యాయవాది శ్రీ బచావత్ దీనిని వాదించారు, ఆలస్యం సరిగ్గా వివరించబడింది. ఈ పరిస్థితుల్లో చట్టపరమైన ప్రతినిధులను రికార్డుల్లోకి తీసుకురావడంలో జరిగిన జాప్యాన్ని హైకోర్టు తోసిపుచ్చడం సమంజసం కాదన్నారు. ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది గౌరవ గంభీర్, ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది మరణ స్థితి గురించి న్యాయవాదికి తెలియజేసి, చట్టపరమైన ప్రతినిధుల పేర్లను ఇచ్చినప్పటికీ, ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదని, శ్రద్ధ చూపించలేదని వాదించారు. అందువల్ల, ఆలస్యం సరిగ్గా వివరించబడలేదు. ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి నిరాకరించడంలో ఉన్నత న్యాయస్థానం సరైనదే చేసింది. 1983 మార్చి 16న వాది మరణం గురించి ప్రతివాదికి తెలుసునని, దరఖాస్తు, వర్తింప చేయుపై 1983 ఏప్రిల్ 7న సంతకం చేసినప్పటికీ, దరఖాస్తు, వర్తింప చేయు 1983 ఏప్రిల్ 8న దాఖలు చేయబడిందని కూడా అంగీకరించారు, చట్టపరమైన ప్రతినిధులను రికార్డులోకి తీసుకురావడానికి చర్యలు తీసుకోకపోవడంపై ఎటువంటి వివరణ ఇవ్వలేదని ఉన్నత న్యాయస్థానం ముందుకు సాగింది. ప్రతివాది వైపు నుండి ఎటువంటి శ్రద్ధ లేదని మరియు సరైన వివరణ ఇవ్వబడలేదని ఇది చూపిస్తుంది.

ఉన్నత న్యాయస్థానం విధానం పూర్తిగా ఆమోదయోగ్యం కాదని, నిలదొక్కుకోలేనిదని మేము కనుగొన్నాము. ఉత్తర్వు 22 నియమం 10A ప్రకారం, ఒక పక్షం యొక్క మరణం గురించి తెలుసుకున్న తరువాత, దానిని న్యాయస్థానానికి తెలియజేయడం న్యాయవాది యొక్క విధి, మరియు న్యాయస్థానం మరణం గురించి ఇతర పక్షానికి నోటీసు ఇవ్వాలి. అవసరమైన ప్రభావంతో చట్టపరమైన ప్రతినిధుల బదులు ఉంచుట కోసం ఆలస్యం గురించి తెలిసిన తేదీ నుండి అమలు చేయడం

ప్రారంభిస్తుంది. ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో, ఎవరూ వ్యక్తిగత బాధ్యతను తీసుకోరు మరియు ప్రతి ఒక్కరూ బాధ్యతను మరొకరికి అప్పగిస్తారు అనేది అపఖ్యాతి పాలైంది. అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో దాఖలు చేసిన కేసులలో దాదాపు 50 శాతం పరిమితితో నిషేధించబడ్డాయని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ప్రైవేట్ కేసులలో ఆలస్యం కూడా అంతే సాధారణం. న్యాయస్థానం ప్రతి కేసును గుణాగుణముల ఆధారంగా విచారిస్తుంది. ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది 1983 మార్చి 16న ప్రధాన ప్రతివాది అకోల్కర్ మరణాన్ని తెలియజేశారు. రాష్ట్ర తరపు న్యాయవాది సంబంధిత అధికారికి తెలియజేయవలసి ఉంటుందని దీనిలో స్పష్టంగా తెలుస్తుంది, అతను చట్టపరమైన ప్రతినిధి యొక్క మరిన్ని వివరాలను నిర్ధారించడానికి సంబంధిత అధికారిని నియమించడం ద్వారా తన సహచరుల ద్వారా వివరాలను అభినిశ్చితమైన, అభినిశ్చియింపబడిన మరియు అన్ని వాస్తవ వివరాలను అధికారికి అందించాలి. ఈ ప్రక్రియలో, ఆలస్యం జరుగుతుంది. దీని ప్రకారం, దరఖాస్తులు ఏప్రిల్ 7, 1983న తయారు చేయబడ్డాయి మరియు మరుసటి రోజు దాఖలు చేయబడ్డాయి. సమాచారాన్ని సేకరించి పిటిషన్ దాఖలు చేయడంలో వారు శ్రద్ధగా వ్యవహరించారని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఈ ప్రక్రియలో స్వల్ప జాప్యం జరిగింది.

పరిమితి చట్టములోని సెక్షన్ 5 కింద ఆలస్యాన్ని క్షమించడం మరియు ఉత్తర్వు 22 కింద ఉపశమనమును పక్కన పెట్టడం పూర్తిగా భిన్నమైనవి అని స్థిరపడిన శాసనము. కొన్ని సందర్భాల్లో, అప్పీళ్లు దాఖలు చేయడంలో సెక్షన్ 5 కింద ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి న్యాయస్థానం నిరాకరించినప్పటికీ, న్యాయస్థానం ఎల్లప్పుడూ రెండోదాన్ని ఉదారంగా పరిగణిస్తుంది. అప్పీలు దాఖలు చేసి పెండింగ్ లో ఉన్న తర్వాత, ప్రతివాదిని సజీవంగా ఉన్నారా లేదా కన్నుమూశారా అనే దానిపై ప్రభుత్వం నిఘా ఉంచాలని అనుకోలేదు. ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర న్యాయవాది దృష్టికి తీసుకువచ్చిన తరువాత, తగిన ధృవీకరణ తరువాత ఆలస్యంగా దరఖాస్తు, వర్తింప చేయు దాఖలు చేయబడిన తరువాత కూడా చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. పరిమితి చట్టము సెక్షన్ 5 వర్తిస్తుందనేది నిజం మరియు ఆలస్యం గురించి వివరించాల్సిన అవసరం ఉంది. అధికారిక కార్యకలాపాలలో జాప్యానికి ప్రజా న్యాయ దృక్పథం నుండి దాని ప్రతిపాదన అవసరం.

ఈ పరిస్థితులలో, ఉన్నత న్యాయస్థానం ఉపశమన ఉత్తర్వు త్రోసిపుచ్చడానికి మరియు చట్టపరమైన ప్రతినిధులను రికార్డులోకి తీసుకురావడానికి పిటిషన్ దాఖలు చేయడంలో ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి న్యాయస్థానం నిరాకరించడం సరైనది కాదు అని మేము అభిప్రాయం కలిగి ఉన్నాము.

ఆలస్యం క్షమించబడింది. ఉపశమనం త్రోసిపుచ్చబడింది, చట్టపరమైన ప్రతినిధులు నమోదు చేయబడ్డారు. ఇది చాలా పాత అప్పీలు కాబట్టి ఉత్తర్వు అందిన తేదీ నుండి రెండు నెలల్లోపు వీలైనంత త్వరగా అప్పీల్ ను పరిష్కరించాలని ఉన్నత న్యాయస్థానం అభ్యర్థించబడింది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.